

RIKSKÄND LATTEPAPPA

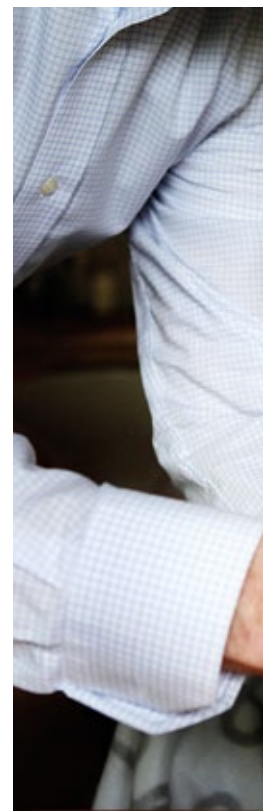
Han började blogga för mamma och pappa hemma i Italien. Men när italiensk media fick nys om mannen som flyttade till Sverige och blev föräldraledig lattepappa, dröjde det inte länge förrän han blev rikskändis i sitt hemland. Möt Stefano Dell'Orto, Italiens expert på svensk föräldraförsäkring.

TEXT AGNETA PERSSON FOTO SARA MAC KEY





Hon tog fram sin mobil för att få bildbevis på att en man faktiskt bytte blöja.»



Det är en alldeles vanlig morgon hos familjen Dell'Orto-Westling i Solna utanför Stockholm. Stefano kollar så att äldsta dottern Eleonora har fått med sig en macka till skolutflykten och lovar att komma och hämta henne efter fotbollsträningen i dag. Han pussar sin fru Anette hejdå och går sedan tillbaka till yngsta dottern Sofia. Han borstar tänder, tar på jordgubbsmössa, vindbyxor och finger-
vantar medan de räknar till trettio på italienska.

-Uno.

-E poi? Och sen?

-Due.

-Och sen?

De kan ta det lite lugnt, det finns ingen exakt tid att passa.

Som projektledare på Vattenfall har Stefano flexibla arbetstider.

När han rekryterades till chefsposten hade han redan anmält att han skulle vara pappaledig. Hur skulle det här gå? Han hade varit i Sverige tillräckligt många år för att veta att det går utmärkt att kombinera jobb och föräldraskap. Men nu reagerade han med sin italienska ryggmärg.

-Jag frågade om jag skulle dra tillbaka min ledighet. Men

chefen sade åt mig att gå hem och vara ledig och sedan komma tillbaka och bli chef. Så ja, här går det att göra en vettig karriär och ändå vara med sin familj.

När han var pappaledig med Eleonora skrev han aldrig ner den där första tidens milstolpar. Som när hon tog sitt första steg, tappade sin första tand eller sade sitt första ord på italienska. Nästa gång ville han dokumentera minnena. En blogg skulle också vara ett perfekt sätt att låta mamma och pappa hemma i Italien få ta del av sina barnbarns vardagsliv i Sverige.

Han lät bli att låsa bloggen med lösenord för mammas skull. Ska hon komma överens med datorer måste det vara så enkelt som möjligt. Dessutom, vem mer skulle ha intresse av att kika in i hans privatliv?

Väldigt många, skulle det visa sig.

-Quanto costa? Vad kostar det?

-Costa due. Två.

-Grazie.

Stefano och Sofia gör det obligatoriska stoppet vid elskåpet vid sidan av trottoaren på väg till dagis. Skåpet är en kaffebar och Sofia en barista som säljer en kakaopudrad cappuccino till Stefano för två euro.

-Mmmm, grazie. Nu är det min tur, säger Stefano.

– I Italien måste du till 98 procent välja mellan karriären och att vara en närvarande pappa, säger Stefano Dell’Orto, som har varit pappaledig i Sverige.



Buongiorno, vad vill du ha?

– Un gelato, säger Sofia. En glass.

Om det här hade varit i Italien skulle vi mycket väl ha kunnat få se honom på väg till dagis med sin dotter. Det är inte alls ovanligt att italienska män lämnar sina barn på morgnarna, säger Stefano. Men sedan hade mycket varit annorlunda.

– Du ser knappast några män hämta sina barn efter skolan. I Italien måste du till 98 procent välja mellan karriären och att vara en närvarande pappa. Hade jag träffat en italiensk kvinna och bott i Italien skulle jag sannolikt haft ett annat beteende. Jag hade säkert varit en engagerad pappa, men jag hade garanterat fallit in i den roll som alla andra italienska pappor tvingas till. Man ifrågasätter inte det man lär sig.

När Stefano och Anette bestämde sig för att skaffa barn funderade de på var de skulle bo. Sverige eller Italien?

– Vi är ju ingenjörer båda två så vi gjorde tabeller i excel med för- och nackdelar. Jag röstade på Italien för vädret, kaffet och solen. Hon röstade på Sverige för socialförsäkringen. Hon vann.

Och nu står han vid ett elskåp och köper låtsascappuccino. Det får ta den tid det tar. Han har aldrig hört någon säga »min pappa var för mycket med mig«. Genom att vara så närvarande som möjligt kan han avvärja ett framtida »du var

inte tillräckligt mycket med mig«.

– Jag vill gärna skapa det minnet för mina barn.

Stefanos bloggande sammanföll med att Italien beslutade att förlänga antalet pappadagar från några få till ett par till. Journalister började googla och då dök Stefanos pappablogg upp. En italiensk man som är hemma med sitt barn. Byter blöja. Snyter näsa. Drar barnvagn. Och får betalt för det. Telefonen började ringa. Journalisterna ville veta mer om det svenska socialförsäkringssystemet.

Reaktionerna kom snabbt.

– Jag fick mejl från italienska pappor som berättade att det var ett feel good-moment att börja arbetsdagen med att läsa min blogg, män som vill vara närvarande pappor men som inte har den möjligheten. Jag har också fått mejl från singelpappor som är avundsjuka. I Italien går 99 procent av vårdsnaden till mamman.

De flesta som har hört av sig till Stefano är positiva och nyfikna. Men det finns också kvinnor som menar att männen inte ska få ta ifrån dem det sista de har, tiden med barnen. I alla fall inte utan att ge dem något tillbaka, så som bra samhällspositioner. Stefano förstår att de kan känna sig hotade.

»Är det inte...? Jo, det är det!« Damen som kom fram på gatan

senast de var i Italien kände igen Eleonora och Sofia som den bloggande, utvandrade italienarens barn. Hon är en av de omkring tusen personer som dagligen följer bloggen. Och med all publicitet i media händer det lite då och då att familjen Dell'Orto-Westling blir igenkänd.

Men det finns också annat som drar till sig uppmärksamhet. Stefanos självklara papparoll till exempel. Som den gången i Milano när Sofia var bebis och behövde en ren blöja. Skötbord är ovanliga och finns de alls så är det på damtoaletten. Nöden har ingen lag. Stefano klev in. När dörren öppnades skulle han just be om ursäkt för att han var på damernas, när tjejen avbröt honom. Det hon såg var mycket större än att en man befann sig på fel mugg.

– Va? Kan du göra det där? Det här måste jag visa för min kille!

Och så tog hon fram sin mobil för att få bildbevis på att en man faktiskt bytte blöja.

Det finns visst män som är delaktiga så gott de kan, säger Stefano. Men en händelse som denna visar hur olika förutsättningar vi skapat i våra olika länder, resonerar han. Han brukar säga det till journalisterna när de hör av sig, att utan skötbord på herrtoan blir det svårare att byta på sitt barn. Utan barnvagnsramper blir det svårare att röra sig fritt. Utan generösa öppettider på dagis blir det svårt att dela på hämtning och lämning. Och så vidare.

När Stefano är föräldraledigheten med Sofia var slut tänkte Stefano lägga ner bloggen. Men hans följare ville annorlunda. Du måste fortsätta, skrev de. Äldre damer, män i karriären, singelpappor, småbarnsmammor. Många vill följa med i det svenska familjelivet. Så Stefano fortsätter. Han försöker lägga ut något varje dag. När italiensk media undrar något kring den svenska föräldraförsäkringen är det Stefano de hör av sig till. En journalist har till och med bett om att få komma och bo hos familjen några dagar för att få se med egna ögon.

Stefano försöker förvalta den här möjligheten att påverka på bästa sätt. Politiskt? Tja, lite. Han har tagit kontakt med både EU-kandidater för att prata socialförsäkring och med borgmästaren i Milano för att berätta vilka mirakel man kan åstadkomma med något så enkelt som barnvagnsramper. Men mest försöker han påverka människors värderingar. Han vill visa att det inte är av naturen givet att mamman är den bäst lämpade att ta hand om barnen. Att det ger otroligt mycket för alla i en familj om pappan också är delaktig. Att man kan byta blöjor och värma nappflaskor och ändå vara en »riktig« man.

– Du kan ändra lagen på fem minuter, säger Stefano, men att ändra mentaliteten tar mycket längre tid. ✘

Läs bloggen (som är på italienska): <http://congedoparentale.blogspot.se>

ENKÄT: ÄR DET NÅGON SKILLNAD PÅ ATT VARA PAPPA I SVERIGE OCH ATT VARA PAPPA I DET LAND DU KOMMER IFRÅN?



ZAHER ISKANDER, 48 år, restaurangchef, kommer från Syrien, bor i Järfälla, pappa till fyra barn:

– Det är mycket stor skillnad. I Syrien får papporna inte vara med när barnen föds och det finns ingen föräldraledighet. I Sverige har jag varit pappaledig med alla mina fyra barn. I Syrien är det pappan som jobbar, mamman är hemma. Det finns en del dagis men de kostar pengar. Skolan kostar också. Det är svårt att vara förälder i Syrien, som pappa har man mycket ansvar.



ALI AKSON, 56 år, restaurangchef, kommer från Turkiet, bor i Solna, pappa till tre barn:

– Barnen lyssnar mer på sin pappa i Turkiet än här, annars är allt lättare i Sverige. I Turkiet jobbar papporna tjugo-fyra timmar om dygnet och kan inte ta hand om sina barn. Engagemanget i barn är en klassfråga, föräldraledig kan bara de rika vara. Här i Sverige kan pappor vara föräldralediga men jag har inte varit det, jag har behövt ta hand om mitt företag.



KAMRAN KORDNEJAD, 50 år, apotekschef, kommer från Iran, bor i Spånga, pappa till två barn:

– Man skulle kunna skriva en roman om det! Det är jättestor skillnad. Papporna här är mycket mer närvarande och deltar i allting. Papporna är den andra mamman i Sverige. Jag har varit pappaledig med båda mina barn, men i slutänden tror jag egentligen inte att det gör någon skillnad. När jag tänker tillbaka gör det inget att min pappa inte bytte blöja på mig.